

Czystość i typowe porcje handlowe popularnych narkotyków w Polsce: analiza bieżących trendów

mgr inż. Anna Czyż
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
Politechnika Warszawska
ORCID: 0009-0008-3149-2219
e-mail: anna.czyz@policja.gov.pl

mł. insp. mgr inż. Barbara Łukasik
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
ORCID: 0009-0009-8051-4346

podkom. dr Grzegorz Wójciuk
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
ORCID: 0000-0003-4696-4051

podinsp. dr Daria Śmigiel-Kamińska
Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji
ORCID: 0000-0002-4460-1815
e-mail: daria.smigiel-kaminska@policja.gov.pl

Streszczenie

Polski rynek narkotykowy charakteryzuje się wysoką dostępnością konopi indyjskich, zarówno w postaci marihuany, jak i haszyszu, a także utrzymującą się produkcją narkotyków syntetycznych, w szczególności pochodnych katynonów i amfetaminy. Polska pełni ważną rolę jako kraj tranzytowy w obrocie narkotykami na terenie Unii Europejskiej, uczestnicząc w przepływie między innymi heroiny i kokainy. Ponadto, istotnym problemem pozostaje również systematyczne pojawianie się nowych substancji psychoaktywnych (NPS).

Słowa kluczowe: rynek narkotykowy, trendy narkotykowe, działki handlowe, czystość substancji psychoaktywnych

Wstęp

W odpowiedzi na dynamiczne zmiany zachodzące na polskim rynku narkotykowym Minister Zdrowia wprowadził istotne modyfikacje w rozporządzeniu z dnia 30 kwietnia 2025 roku (Dz.U. 2025 poz. 598) w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych. Rozszerzono grupę II-P substancji psychotropowych o nowe związki, takie jak 3-CMC (klofedron), dipentylon, 2- FDCK (2-fluorodeschloroketamina) oraz lisdeksamfetaminę. Do grupy IV-P włączono bromazolam, a w wyka-

zie środków odurzających grupy I-N znalazł się butonitazen. W przypadku nowych substancji psychoaktywnych (NPS) wprowadzono zmiany w opisach grup chemicznych oraz dodano osiem nowych substancji: Δ^9 -THCP (delta-9-tetrahydrokannabiforol), HHCP (heksahydrokannabiforol), gidazepam, MDMB5-Br-INACA, ADB-INACA, ADB-5Br-INACA, a także kwas ibotenowy i muscymol. Zaktualizowano strukturę chemiczną syntetycznych kannabinoidów, poprzez wprowadzenie nowej grupy 1H-indol-2-on-1,3-diyl. W odniesieniu do pochodnych fentanylu zmieniono warunki dopuszczalne dla podstawników R2 i R3, co wpływa

na klasyfikację konkretnych związków chemicznych jako zabronionych na terenie Polski. Dodatkowo, wprowadzono i zdefiniowano całkowicie nową kategorię w wykazie nowych substancji psychoaktywnych, czyli grupę VIII-NPS obejmującą pochodne benzimidazolu. Zmiany te mają na celu dostosowanie obowiązujących regulacji prawnych do stale pojawiających się na polskim rynku nowych substancji psychoaktywnych oraz wzmocnienie skuteczności działań prewencyjnych i kontrolnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Jednocześnie stanowią one element szerszego procesu legislacyjnego, który ma na celu nadążanie za dynamicznie i intensywnie zmieniającą się rzeczywistością rynku narkotykowego.

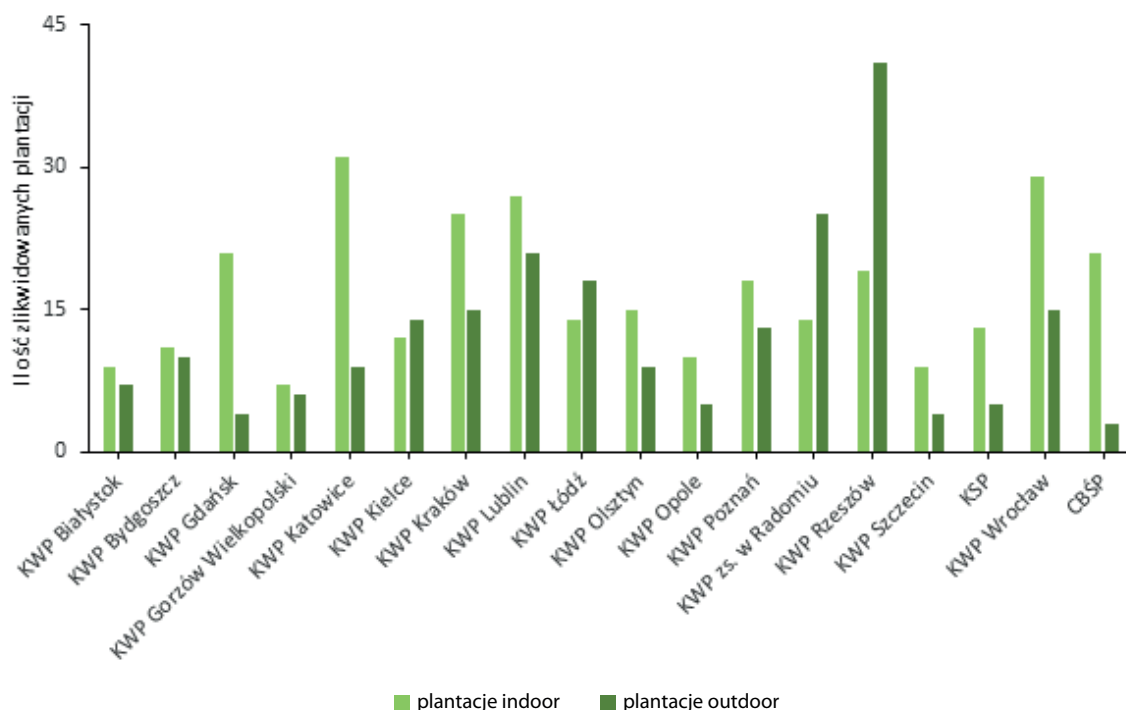
Celem niniejszego artykułu jest przegląd i podsumowanie trendów ewaluacji rynku narkotykowego w Polsce na przestrzeni ostatnich lat.

Obecne trendy narkotykowe w Polsce

Z danych zebranych przez Policję w ramach Systemu Elektronicznej Sprawozdawczości (SESPol) i przekazanych do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) wynika, że w okresie sprawozdawczym 2024 roku na terenie Polski zabezpieczono 30 ton narkotyków, natomiast w okresie sprawozdawczym 2025 roku ilość ta wzrosła do 44 ton. Konopie indyjskie pozostają najczęściej konsumowaną nielegalną substancją psychoaktywną w kraju. W 2024 roku funkcjonariusze Centralnego Biura Śledczego Policji (CBŚP) oraz Komend Wojewódzkich i Komendy Sto-

łecznej Policji (KWP, KSP) zabezpieczyli łącznie około 6 546 kg ziela konopi innych niż włókniste (według danych przekazanych do KCPU). Podkreśla to dominujące znaczenie marihuany na krajowym rynku narkotykowym oraz jej wysoką dostępność. W tym samym roku ujawniono i zlikwidowano aż 529 nielegalnych plantacji konopi indyjskich, wśród których znajdowały się również plantacje zorganizowane w sposób profesjonalny (rysunek 1). Oprócz upraw prowadzonych na zewnątrz (224 plantacje typu *outdoor*), konopie indyjskie są również uprawiane w pomieszczeniach. Rośliny konopi hodowane są w doniczkach, jak i w systemach hydroponicznych, wykorzystujących wodę wzbogaconą w składniki odżywcze oraz specjalistyczne oświetlenie i kontrolę wilgotności, mające na celu przyspieszenie wzrostu roślin (305 plantacji typu *indoor*).

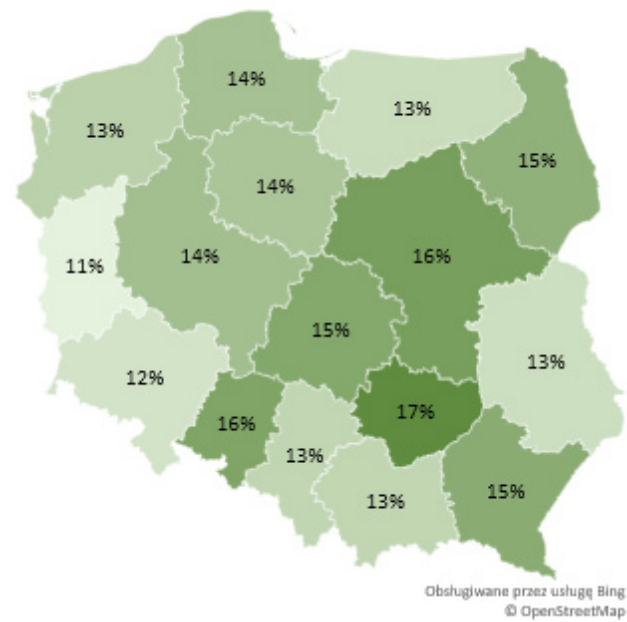
Materiał roślinny z konopi indyjskich, w szczególności kwitnące wierzchołki konopi, stanowi podstawowy surowiec do wytwarzania różnorodnych produktów konsumenckich przeznaczonych na nielegalny rynek narkotykowy. W warunkach krajowych najczęściej zabezpieczanym materiałem jest susz konopny, charakteryzujący się określoną średnią zawartością sumy delta-9-tetrahydrokannabinolu (Δ^9 -THC) oraz kwasu delta-9-tetrahydrokannabinolowego (Δ^9 -THCA), przedstawioną w tabeli nr 1 z uwzględnieniem danych z poszczególnych policyjnych laboratoriów kryminalistycznych (LK KSP/KWP). Istotną kategorię zabezpieczanych substancji stanowi również żywica konopi czyli tak zwany haszysz oraz olej konopny.

Rys. 1. Liczba zlikwidowanych plantacji konopi w 2024 roku, z rozróżnieniem na plantacje *indoor* oraz plantacje *outdoor* (według danych przekazanych przez Komendę Główną Policji (KGP) i CBŚP)

Tab. 1. Zawartość sumy Δ⁹-THC i Δ⁹-THCA w próbkach ziela konopi inne niż włókniste w 2024 roku oraz wizualizacja graficzna (według danych przekazanych przez LK KSP/KWP)

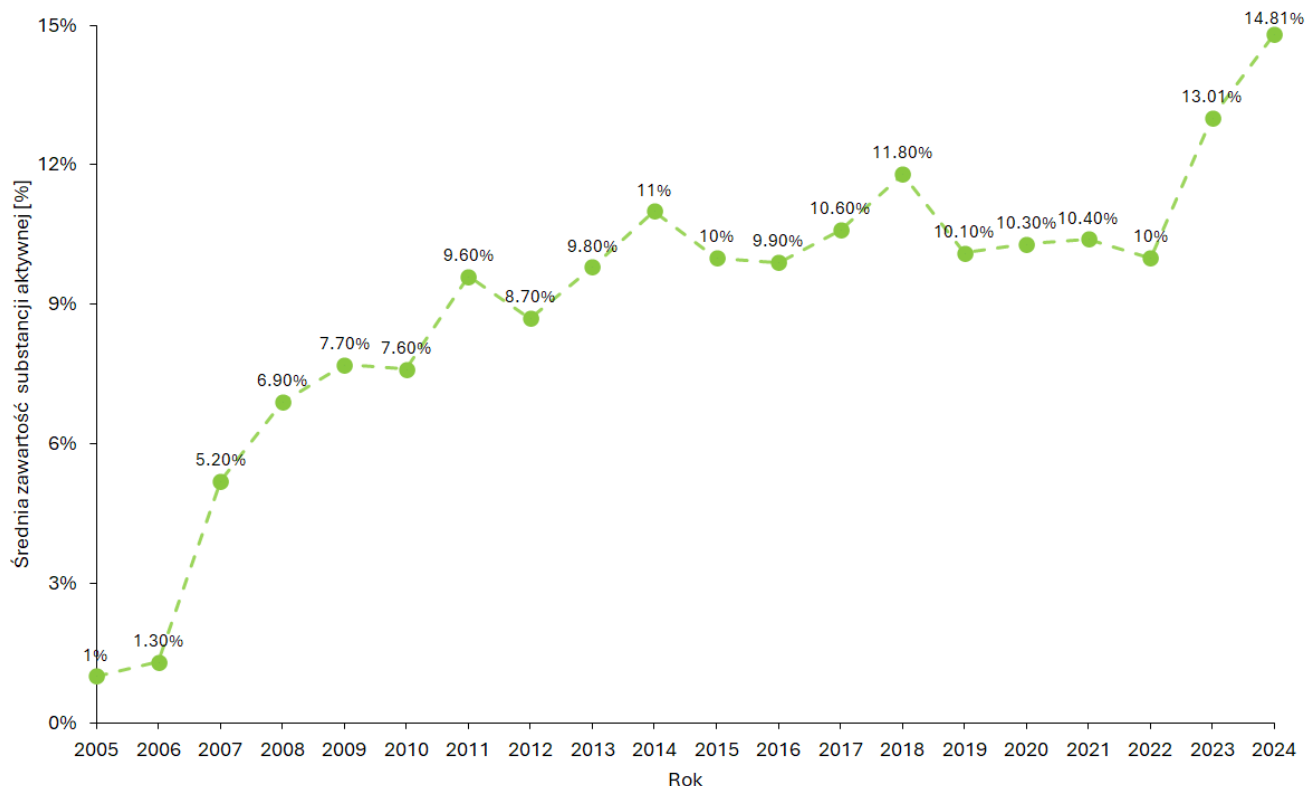
Laboratorium	Ilość próbek [sztuk]	Minimalna ilość substancji aktywnej [%]	Maksymalna ilość substancji aktywnej [%]	Średnia zawartość substancji aktywnej [%]
LK KSP	5610	0,50%	35,00%	18,00%
LK KWP Białystok	617	0,50%	29,00%	15,00%
LK KWP Bydgoszcz	612	0,50%	26,00%	13,90%
LK KWP Gdańsk	744	0,36%	30,04%	14,13%
LK KWP Gorzów Wlkp.	385	0,40%	36,70%	11,41%
LK KWP Katowice	1525	0,38%	34,00%	12,98%
LK KWP Kielce	1348	0,4%	42,0%	17,00%
LK KWP Kraków	1326	0,40%	26,00%	13,00%
LK KWP Lublin	863	0,40%	31,0%	12,50%
LK KWP Łódź	400	0,40%	36,00%	15,49%
LK KWP Opole	672	0,50%	31,10%	15,70%
LK KWP Olsztyn	367	0,50%	35,50%	12,60%
LK KWP Poznań	1496	0,40%	40,00%	14,25%
LK KWP zs. w Radomiu	1497	0,50%	28,00%	14,00%
LK KWP Rzeszów	846	0,35%	46,79%	15,26%
LK KWP Szczecin	944	0,40%	30,20%	13,24%
LK KWP Wrocław	407	4,70%	25,00%	12,20%

* dla województwa mazowieckiego średnia zawartość substancji aktywnej dla LK KSP oraz LK KWP zs. w Radomiu

Na rysunku nr 2 przedstawiono dane zebrane przez Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji (CLKP) dotyczące zmian stężenia sumy Δ⁹-THC i Δ⁹-THCA w ziele konopi w latach 2005–2024. Analiza trendu wskazuje, że od 2005 roku średnia zawartość Δ⁹-THC systematycznie wzrastała, z poziomu około 1% do utrzymywanego w latach 2011 do 2022 poziomu około 10% (Malczewski, 2023).

Najnowsze dostępne dane pokazują jednak, że średnia zawartość sumy Δ⁹-THC i Δ⁹-THCA wzrosła do 13% w 2023 roku oraz do około 15% w 2024 roku. Dla porównania, według danych europejskich, typowy zakres zawartości Δ⁹-THC w marihuanie dostępnej na rynkach Unii Europejskiej (UE) wynosi 7–13% (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2023b).

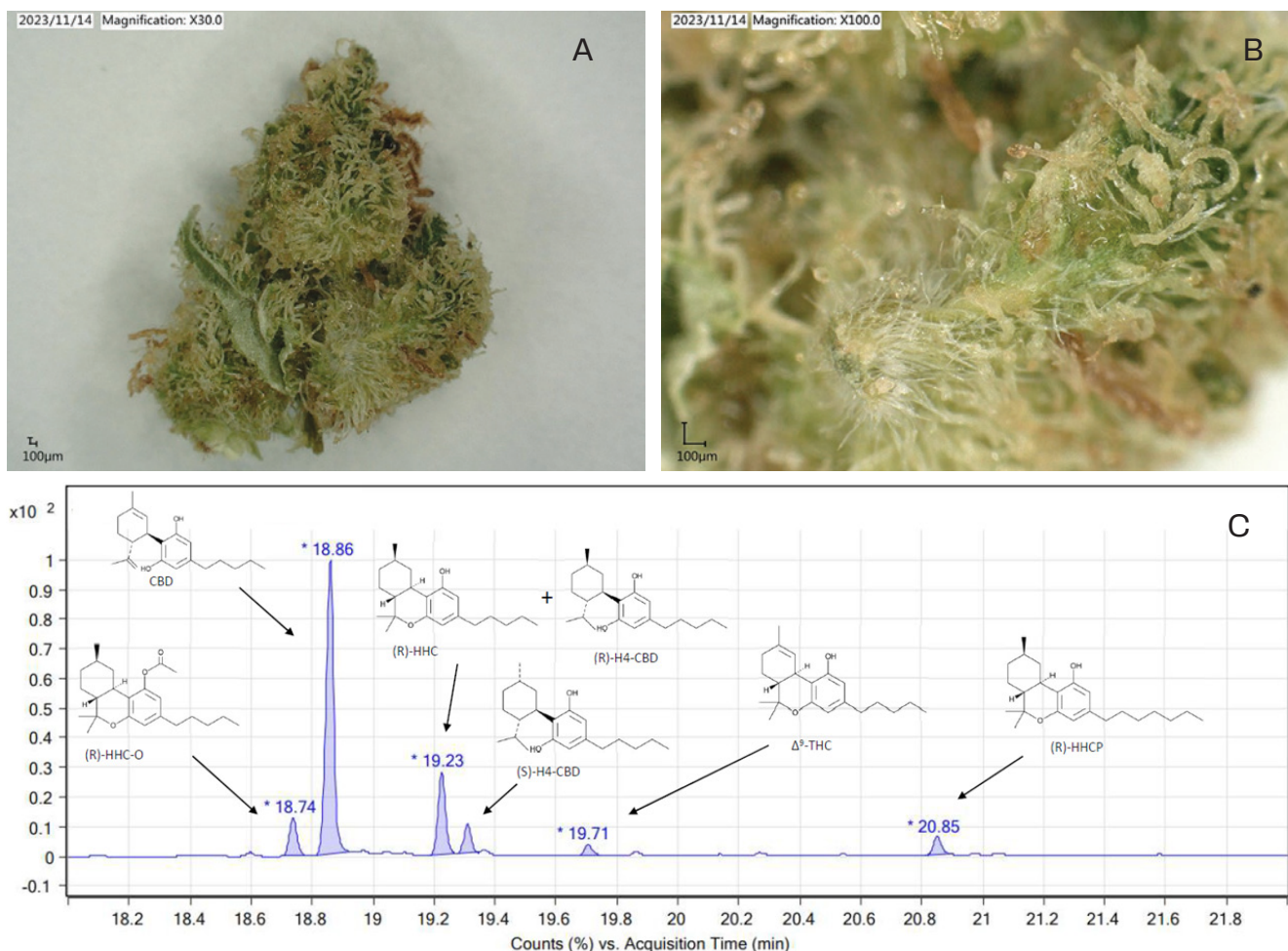

Rys. 2. Zmiany stężenia sumy Δ^9 -THC i Δ^9 -THCA od 2005 do 2024 roku (według danych przekazanych przez LK KSP/KWP)

W ostatnich latach na polskim rynku nastąpił znaczny wzrost liczby rodzajów produktów na bazie konopi indyjskich, takich jak oleje, artykuły spożywcze (głównie słodczyce - żelki i ciastka) oraz płyny do papierosów elektronicznych tak zwane liquidy, czy olejki do waporyzacji. Zakres kannabinoidów obecnych w tych wyrobach, obejmuje zarówno te naturalnie występujące m.in. Δ^9 -THC, kannabidiol (CBD), kannabinol (CBN) czy kannabichromen (CBC), jak i półsyntetyczne pochodne, takie jak Δ^8 -THC, heksahydrokannabinol (HHC), jego acetylowa pochodna HHC-O oraz syntetyczny heksahydrokannabiforol (HHC-P). W badanych próbkach często odnotowuje się jednoczesną obecność HHC oraz Δ^8 -THC lub Δ^9 -THC. Wynika to z faktu, że podczas cyklizacji CBD mogą powstawać Δ^9 -THC lub Δ^8 -THC jako produkty przejściowe, zależne od zastosowanych warunków reakcji (Russo i in., 2023). Pojawienie się półsyntetycznych kannabinoidów wiąże się z gwałtownym spadkiem cen CBD produkowanego masowo z konopi włóknistych o niskiej zawartości Δ^9 -THC. Po początkowym wzroście popularności produktów CBD na rynkach lifestyle'owych i zdrowotnych, nadprodukcja doprowadziła do znaczącego obniżenia jego cen hurtowych. Na europejskim rynku narkotykowym zidentyfikowano również inne półsyntetyczne kannabinoidy,

między innymi Δ^8 -THCV czy Δ^8 -THCM (European Union Drugs Agency, 2025). W wyniku wprowadzenia przez Chiny środków kontroli prawnej syntetycznych kannabinoidów, dostępność związków takich jak MDMB-4en-PINACA i ADB-BUTINACA, w Europie uległa ograniczeniu (European Union Drugs Agency, 2025). W 2024 roku w policyjnych laboratoriach kryminalistycznych w ramach Europejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania (EU EWS) zidentyfikowano m.in. 5-F-MDMB-PICA (5,53 g), ABD-4en-PINACA (22,7 g) oraz ADB-BUTINACA (2283,0 g) w materiale roślinnym. Materiał roślinny w przypadku półsyntetycznych i syntetycznych kannabinoidów pełni często rolę nieaktywnej matrycy dla substancji psychoaktywnej. Matrycą tą mogą też stanowić mieszanki ziołowe (tzw. bazy), jak również ziele konopi o niskiej zawartości Δ^9 -THC. Czyste związki chemiczne rozpuszcza się w rozpuszczalnikach organicznych, a następnie nanosi na powierzchnię materiału roślinnego w formie aerozolu (Waluk, 2016). Podczas badań mikroskopowych często obserwowano na powierzchni matrycy osady substancji w postaci kryształów, bądź kropli (Rysunek 3A, B).

Wzrost liczby konfiskat narkotyków syntetycznych, rosnąca różnorodność prekursorów chemicznych oraz postępująca profesjonalizacja nielegalnej produk-

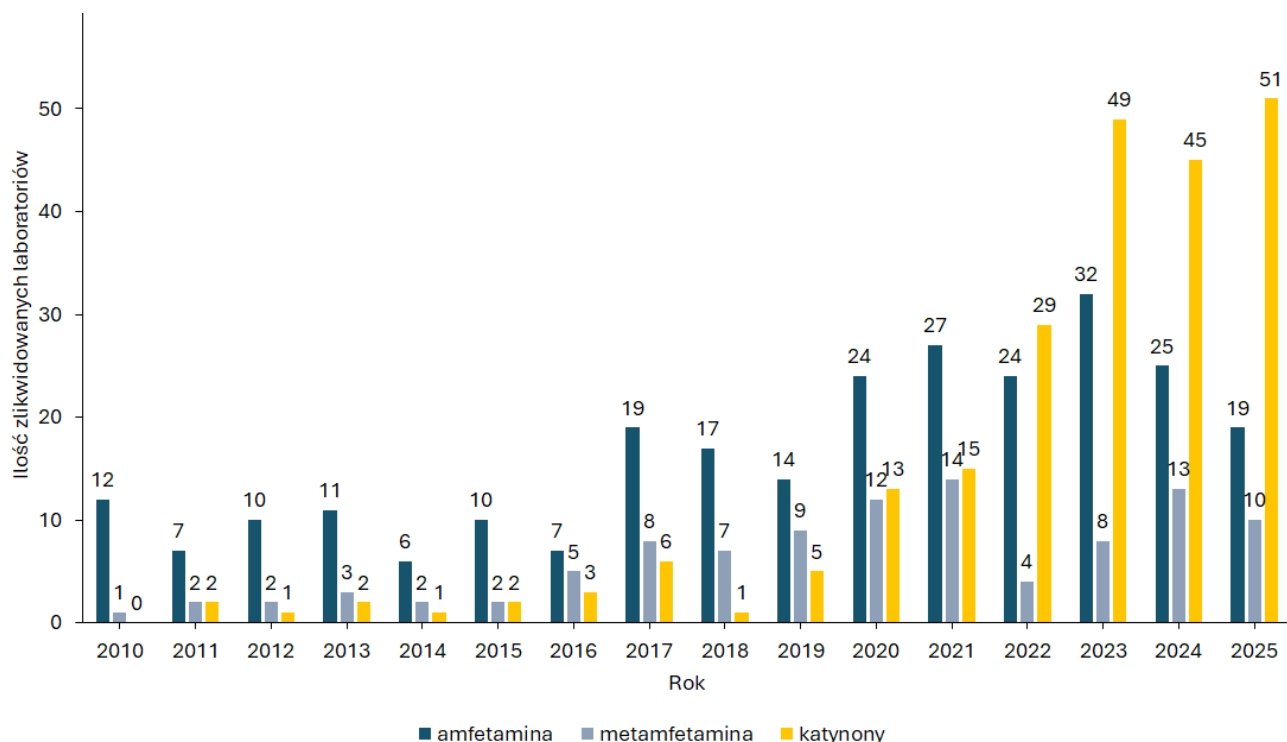

Rys. 3. Krople półsyntetycznych i syntetycznych kanabinoidów na powierzchni materiału roślinnego (A, B) oraz uzyskany chromatogram z analizy jakościowej techniką GC-MS (C)

cji doprowadziły do gwałtownego zwiększenia liczby nielegalnych laboratoriów na całym świecie. Obiekty te zajmują się syntezą, przetwarzaniem, ekstrakcją oraz pakowaniem szerokiego spektrum substancji narkotycznych. Polska, obok Holandii i Belgii, pozostaje jednym z głównych ośrodków produkcji narkotyków syntetycznych w Europie. Dane z ostatnich lat wskazują na dalszy wzrost skali tej działalności na terenie kraju. W 2024 roku funkcjonariusze CBŚP oraz KŚP zlikwidowali łącznie 102 nielegalne laboratoria narkotykowe, z czego 85 działało na terenie Polski (rysunek 4). Laboratoria te zajmowały się przede wszystkim syntezą stymulantów, takich jak pochodne katynonów (klofedron (3-CMC), klofedron (4-CMC), mefedron (4-MMC)), metamfetamina oraz amfetamina. Ponadto zlikwidowano jedno laboratorium prowadzące syntezę

opioidu jakim jest metadon, oraz jedno laboratorium specjalizujące się w produktach zawierających HHC. Do listopada 2025 roku polska Policja zlikwidowała na terenie kraju 84 laboratoria. Obiekty te zajmowały się produkcją pochodnych katynonów (3-CMC, 4-CMC, 4-MMC, a także α -pirolidynowalerofenonu (α -PVP)), metamfetaminy (10 laboratoriów) oraz amfetaminy (19 laboratoriów). Dodatkowo zlikwidowano dwa laboratoria syntetyzujące keton benzylo-metylowy (BMK, P2P), który jest kluczowym prekursorem w produkcji amfetaminy i metamfetaminy, jedno laboratorium specjalizujące się w produktach zawierających HHC oraz trzy, gdzie finalnym produktem był olej konopny.

Przyjmuje się, że amfetamina konsumowana na terenie UE jest w całości produkowana w jej obrębie, przy czym główne ośrodki produkcji zlokalizowane są

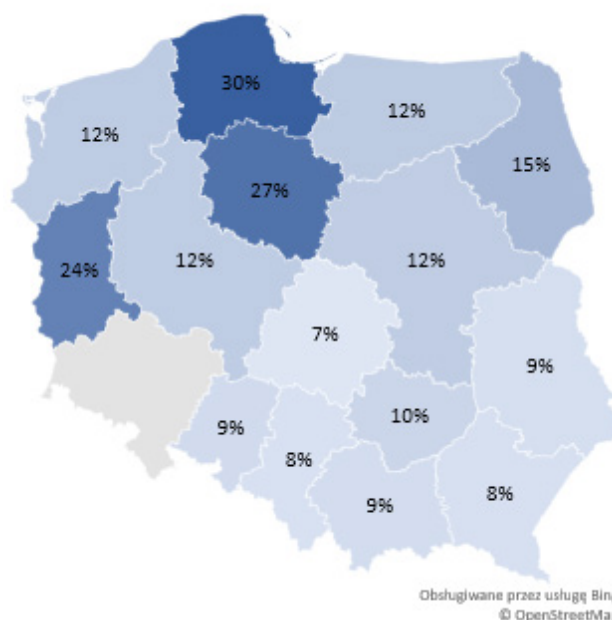
Rys. 4. Liczba zlikwidowanych laboratoriów narkotykowych na terenie Polski w latach 2010–2024, z rozróżnieniem na typ wytwarzanej substancji: amfetamina, metamfetamina oraz pochodne katynononów (według danych przekazanych przez KGP i CBŚP)

w Holandii i Belgii. W części przypadków proces wytwarzania produktu konsumenckiego nie jest tam w pełni zakończony, wolna zasada amfetaminy (tzw. olej amfetaminowy) bywa przemykana do innych państw. W konsekwencji, w większości zlikwidowanych laboratoriów syntetyzujących amfetaminę na terenie Polski realizowany był końcowy etap produkcji. Obejmuje on silnie egzotermiczną reakcję wolnej zasady amfetaminy z kwasem siarkowym (VI) (H_2SO_4), prowadzącą do powstania siarczanu amfetaminy, a następnie przygotowanie narkotyku do dystrybucji poprzez suszenie, rozcieńczanie i porcjowanie. Często obserwowanym zjawiskiem jest również tzw. „gaszenie amfetaminy”, polegające na łączeniu wolnej zasady amfetaminy z kofeiną, w wyniku czego powstaje gotowy produkt w postaci substancji sypkiej, półwilgotnej bądź pasty. W praktyce oznacza to pominięcie etapu typowego

strącania amfetaminy do postaci soli, którego prawidłowy przebieg wymaga odpowiedniego dozowania kwasu siarkowego (VI), ponieważ jego niedostateczna ilość prowadzi do powstania soli w postaci żółtego proszku, ulegającego z czasem przemianom w brązową, nietrwałą masę, natomiast znaczny nadmiar powoduje powstanie malinowo zabarwionej cieczy, stanowiącej efekt procesu o charakterze nieodwracalnym. Średnią zawartość procentową amfetaminy w zabezpieczonych próbkach w 2024 roku, analizowanych przez poszczególne policyjne laboratoria kryminalistyczne, przedstawiono w tabeli nr 2. Ze względu na wciąż łatwą dostępność prekursora narkotykowego, jakim jest fenylo-2-nitropropen (P-2-NP), obecnie w laboratoriach zajmujących się faktyczną syntezą amfetaminy na terenie Polski i Europy dominuje metoda nitrostyrenowa.

Tab. 2. Zawartość amfetaminy w próbkach w 2024 roku oraz wizualizacja graficzna (według danych przekazanych przez LK KSP/KWP)

Laboratorium	Ilość próbek [sztuk]	Minimalna ilość substancji aktywnej [%]	Maksymalna ilość substancji aktywnej [%]	Średnia zawartość substancji aktywnej [%]
LK KSP	5783	12%	16%	15%
LK KWP Białystok	142	5,00%	61,00%	14,85%
LK KWP Bydgoszcz	34	6,00%	99,00%	27,00%
LK KWP Gdańsk	133	0,13%	91,90%	30,03%
LK KWP Gorzów Wlkp.	6	12,30%	58,40%	24,35%
LK KWP Katowice	206	1,00%	28,00%	8,00%
LK KWP Kielce	679	2,00%	21,0%	10,0%
LK KWP Kraków	182	2,00%	21,00%	8,70%
LK KWP Lublin	79	3,00%	26,0%	8,5%
LK KWP Łódź	208	0,10%	19,00%	7,14%
LK KWP Opole	256	1,00%	20,00%	9,00%
LK KWP Olsztyn	149	1,00%	81,00%	12,00%
LK KWP Poznań	492	2,00%	23,00%	11,69%
LK KWP zs. w Radomiu	760	<3,00%	16,00%	8,00%
LK KWP Rzeszów	136	1,00%	25,00%	8,24%
LK KWP Szczecin	833	3,30%	60,00%	11,80%
LK KWP Wrocław	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.

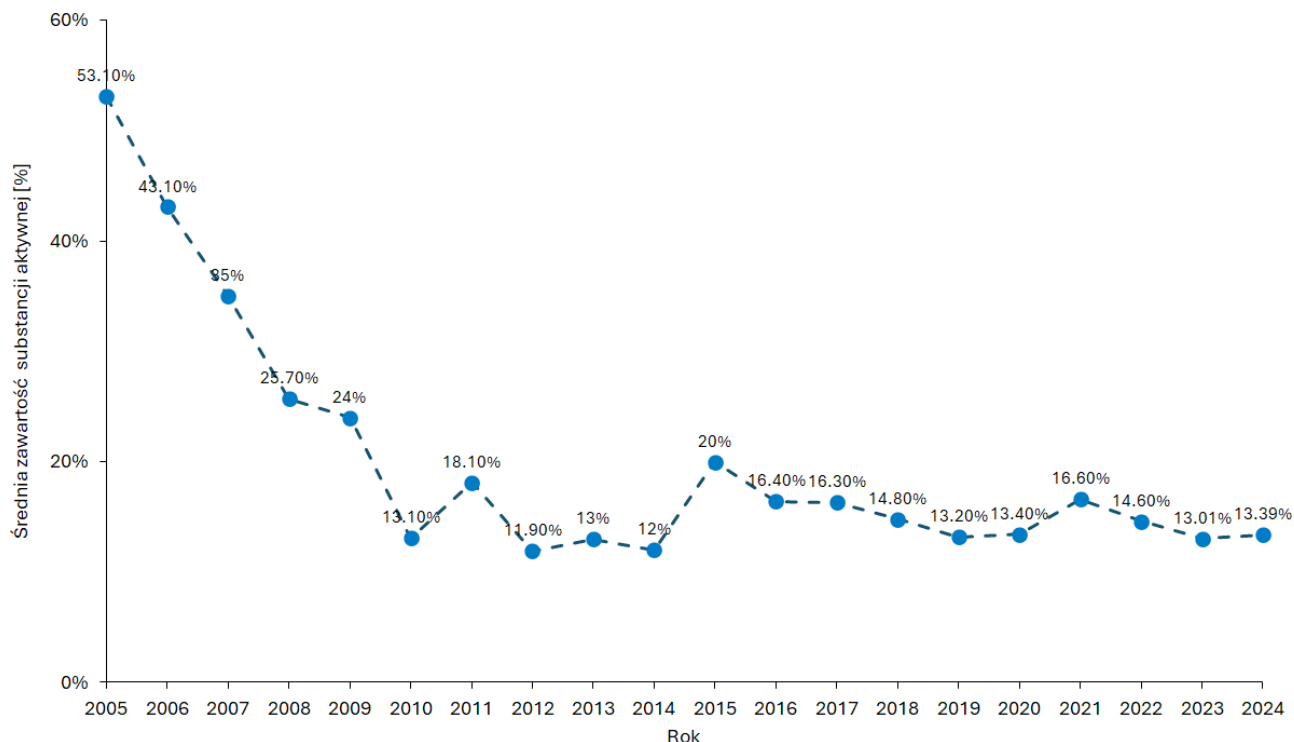

* dla województwa mazowieckiego średnia zawartość substancji aktywnej dla LK KSP oraz LK KWP zs. w Radomiu

Analiza trendu przedstawionego na rysunku nr 5 wskazuje, że od 2005 roku średnia zawartość amfetaminy systematycznie spada, z poziomu około 54% do utrzymywanego przez ostatnie lata poziomu około 13%. Dla porównania, według danych europejskich, typowy zakres zawartości amfetaminy dostępnej na ryn-

kach UE wynosi 24% (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2023a).

Rosnąca aktywność grup powiązanych z meksykańskimi kartelami narkotykowymi w Polsce przyczy-

Rys. 5. Zmiany stężenia amfetaminy od 2005 do 2024 roku (według danych przekazanych przez LK KSP/KWP)

nia się do zwiększenia skali produkcji metamfetaminy i znajduje to odzwierciedlenie w rosnącej liczbie ujawnianych nielegalnych laboratoriów i zabezpieczonego gotowego produktu. Zjawisko to wpisuje się w szerszy trend obserwowany również w innych państwach UE (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2022). Dodatkowo, luki regulacyjne w zakresie nabywania prekursorów, takich jak metyloamina, pochodne 2-bromopropiofenonu i 2-bromowalerofofenonu sprzyjają wzrostowi liczby laboratoriów zajmujących się syntezą pochodnych katynonów: 3-CMC, 4-CMC, 4-MMC oraz α -PVP. Produkcja syntetycznych katynonów najczęściej przebiega poprzez reakcję odpowiedniego bromoketonu z roztworem metyloaminy, w której dochodzi do nukleofilowej substytucji jonu bromkowego przez grupę aminową. Zaobserwowano również, że w zależności od rodzaju zastosowanego bromoketonu, w tym samym laboratorium mogą być otrzymywane różne analogi, takie jak 4-MMC, metafedron (3-MMC), 4-CMC czy 3-CMC. Laboratoria pochodnych katynonów charakteryzują się dużą skalą działania. Ujawnia się w nich dziesiątki a niejednokrotnie setki kilogramów krystalicznego produktu finalnego, tysiące litrów mieszanin reakcyjnych, poreakcyjnych oraz odpadów, które często także zawierają niewielkie ilości substancji aktywnej. Nowym zjawiskiem na polskim rynku było

ujawnienie i likwidacja czterech laboratoriów produkujących α -PVP, przy czym skala wytwarzania finalnego produktu była niewielka w porównaniu do laboratoriów wytwarzających inne pochodne katynonu.

Polski rynek MDMA jest w dużej mierze zaopatrywany przez nielegalne laboratoria zlokalizowane w Holandii i Belgii (European Union Drugs Agency, 2025a). W krajach tych wytwarzane są tabletki o różnicowanych kształtach, kolorach i oznaczeniach, często projektowanych z myślą o preferencjach poszczególnych rynków zbytu, w tym rynku polskiego. W regionie tym wypracowano zaawansowane modele produkcji, wykorzystujące komercyjne prasy tabletkujące, które umożliwiają wytwarzanie od kilkuset do nawet kilkuset tysięcy tabletek na godzinę. Proces tabletkowania wymaga precyzyjnego ustawienia prasy oraz zastosowania odpowiednich substancji pomocniczych (lepiszczy oraz rozcieńczalników), aby uzyskane tabletki były jednocześnie wystarczająco trwałe, by wytrzymać transport i obrót, oraz na tyle miękkie, by ulegały rozpuczeniu w układzie pokarmowym. Oznaczenia i logotypy na tabletkach nanoszone są za pomocą wymiennych matryc (rysunek 6A-F).

W przypadku kokainy Polska pełni zarówno funkcję państwa tranzytowego, jak i rynku docelowego. Dostawcy z Ameryki Łacińskiej przemycają kokainę

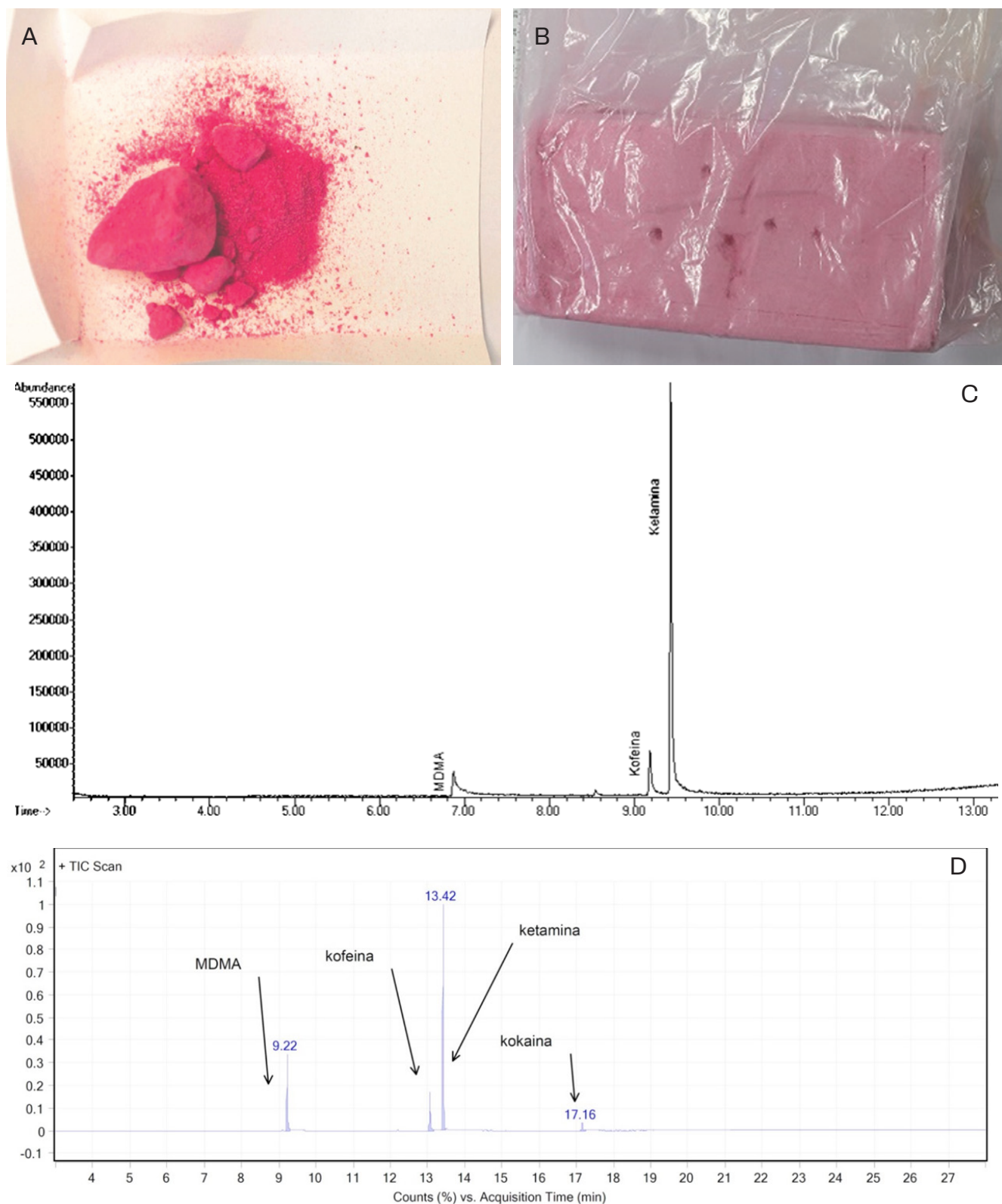

Rys. 6. Materiał dowodowy w postaci tabletek zawierających MDMA

do kraju, często ukrywając ją w legalnych ładunkach przewożonych przez polskie porty. Przemyt kokainy to zjawisko o znacznej złożoności, wykraczające poza jej najczęściej kojarzoną postać chlorowodoru przeznaczonego do dalszego rozcieńczania i dystrybucji. W praktyce narkotyk ten występuje również w formach pośrednich, takich jak pasta kokainowa, a także bywa maskowany w różnorodnych układach chemicznych, w tym poprzez tworzenie kompleksów z jonami metali (na przykład żelaza, miedzi, cynku) i tiocyjanianu, które mogą zmieniać jego właściwości fizykochemiczne i utrudniać wykrycie standardowymi metodami analitycznymi. Dodatkowo substancja może być ukrywana w złożonych matrycach, co znacząco komplikuje jej identyfikację w trakcie kontroli celnej.

Ponadto, Polska odgrywa również rolę kraju tranzytowego w handlu heroiną. Szlaki przerzutowe prowadzą głównie z Afganistanu przez Bałkany i Turcję, a następnie kierują się dalej do Europy Zachodniej. Choć krajowa konsumpcja heroiny pozostaje stosunkowo niewielka, zorganizowane grupy przestępcze aktywnie uczestniczą w przemyśle tego narkotyku, ułatwiając jego transport m.in. do Niemiec i Wielkiej Brytanii. (Global Initiative Against Transnational Organized Crime, 2025).

W ostatnich latach na polskim rynku narkotykowym pojawiła się również ketamina. Substancję tę przejęto w postaci proszku, kryształów oraz tabletek (14 737,18 g, według danych przekazanych do KCPU było to 62,99 kg). Zjawisko to prawdopodobnie wiąże się z popularnością tzw. różowej kokainy (znanej również jako tusi) (rysunek 7). Różowa kokaina jest sproszkowaną mieszaniną różnych substancji psychoaktywnych, barwioną na różowo i charakteryzującą się słodkim zapachem. Badania laboratoryjne wykazały, że różowe proszki mogą zawierać różne kombinacje substancji, m.in. ketaminę i MDMA, ketaminę i metamfetaminę, a także ketaminę w połączeniu z MDMA i metamfetaminą. Należy jednak pamiętać, że skład chemiczny różowej kokainy jest bardzo zmienny i stanowi mieszaninę różnych substancji psychoaktywnych, również takich jak 2C-B, 2C-I czy amfetamina. Wbrew nazwie, kokaina zazwyczaj nie występuje w jej składzie lub jest obecna jedynie w śladowych ilościach. Nadawanie preparatowi intensywnego różowego koloru ma na celu jego łatwe odróżnienie od innych substancji występujących na rynku narkotykowym, takich jak kokaina czy metamfetamina. Barwa ta uzyskiwana jest poprzez dodatek barwników spożywczych, a charakterystyczny zapach truskawek za pomocą aromatów.

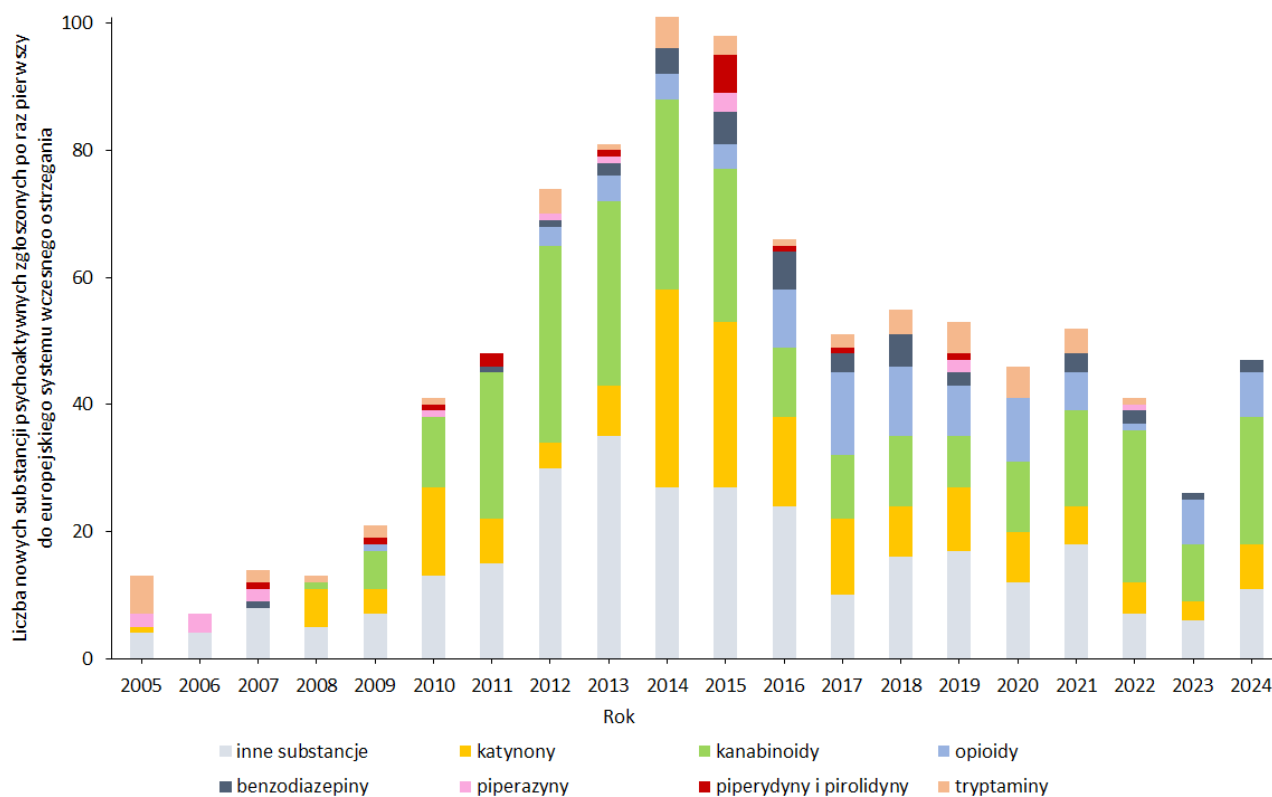
Rys. 7. Materiał dowodowy w postaci częściowo zbrylonej substancji koloru różowego (A), jaką jest mieszanka MDMA, ketaminy oraz kofeiny (C), materiał dowodowy w postaci sprasowanej substancji koloru różowego (B), jest mieszanką MDMA, ketaminy, kofeiny oraz kokainy (D)

W ramach EU EWS Agencja Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA, ang. European Union Drugs Agency) co roku odnotowuje pojawianie się kilkudziesięciu nowych substancji psychoaktywnych na terenie Europy (rysunek nr 8). W 2024 roku do EU EWS zgłoszono łącznie 47 nowych substancji psychoaktywnych przez 27 państw członkowskich Unii Europejskiej,

Turcję oraz Norwegię. Liczba nowych substancji psychoaktywnych zgłoszonych w 2024 roku pozostawała na poziomie zbliżonym do obserwowanego w latach 2016–2023. Wśród nowo zidentyfikowanych związków znalazło się 20 nowych kannabinoidów, z czego 18 stanowiły kannabinoidy półsyntetyczne, których obecność również odnotowano w Polsce. Jednocześnie zaobser-

wowano zmiany na europejskim rynku narkotykowym w kwestii pochodnych katynonów. W niektórych regionach Europy, w tym również w Polsce, substancje te zaczęły pełnić rolę alternatywy dla tradycyjnych stymulantów, takich jak amfetamina czy kokaina. Wskazuje się, że część użytkowników świadomie poszukuje pochodnych katynonów, uznając ich działanie za porównywalne do klasycznych środków pobudzających. Tendencja ta odzwierciedla istotne przeobrażenia rynku od czasu największej popularności tzw. dopalaczy w latach 2014–2015, kiedy corocznie identyfikowano blisko 30 nowych pochodnych katynonów. Dla porównania, w 2024 roku po raz pierwszy zgłoszono jedynie 7 nowych substancji należących do tej grupy. W 2024 roku formalnie zgłoszono również 7 nowych syntetycznych opioidów, przy czym wszystkie należały do grupy nitazenów. Była to najwyższa ilość nowych opioidów nitazenowych odnotowana w ciągu ostatnich lat. Sytuacja opioidowa w Europie pozostaje jednak dynamiczna i w znacznym stopniu zależna od uwarunkowań międzynarodowych. Wprowadzony przez Talibów w kwietniu 2022 roku zakaz uprawy maku lekarskiego w Afganistanie doprowa-

dził do istotnego ograniczenia produkcji opium. Nadal nie jest jednak jasne, w jakim stopniu wpłynie to na dostępność heroiny w Europie, głównie ze względu na utrzymujące się zapasy opium zgromadzone w Afganistanie. Potencjalne ograniczenie podaży heroiny może sprzyjać wzrostowi znaczenia syntetycznych opioidów oraz innych substancji zastępczych. Na rozwój rynku wpływają również działania regulacyjne podejmowane np. przez Chiny w 2024 roku w kwestii kontroli prawnej nad opioidami z grupy nitazenów, obejmującej łącznie 10 substancji. Zmiany te mogą prowadzić do stopniowego zastępowania dotychczas dominujących związków, takich jak metonitazen i protonitazen, nowymi pochodnymi lub substancjami należącymi do innych rodzin opioidów syntetycznych. Potwierdzeniem tych procesów jest obserwowany od połowy 2024 roku wzrost wykrywalności związków należących do rodziny „-orfin”, co może wskazywać na dalszą ewolucję europejskiego rynku opioidów oraz pojawianie się nowych wyzwań dla systemów monitorowania i zdrowia publicznego (European Union Drugs Agency, 2025).

Rys. 8. Liczba nowych substancji psychoaktywnych zgłoszonych po raz pierwszy do europejskiego systemu wczesnego ostrzegania od 2005 do 2024, z podziałem na kategorie pochodne katynonów, kannabinoidy, opioidy, benzodiazepiny, piperazyny, piperydyny i pirolidyny, tryptaminy, inne substancje, między innymi takie jak aminoindany, aryloalkilaminy, aryloalkiloksylaminy, feneetyloaminy

Na polskim rynku narkotykowym obecne są również nowe substancje psychoaktywne. Zgodnie z danymi zgromadzonymi w ramach EU EWS w 2024 roku, w laboratoriach policyjnych zidentyfikowano m.in. pochodne katynonów takie jak: 2-metylometkatynon (2-MMC, 13528,47 g, według danych przekazanych do KCPU było to 4,38 kg)*, 2-chlorometkatynon (2-CMC, 67,3 g, według danych przekazanych do KCPU było to 1,35 kg)*, N-etylonorpentedron (NEP, 31854,42 g,

1992 sztuk, według danych przekazanych do KCPU było to 17,95 kg)*, α -pirolidynoheksanofenon (α -PHP, 473,17 g, według danych przekazanych do KCPU było to 2,08 kg)* oraz α -pirolidinoizohexanofenon (α -PiHP, 7981,10 g, 405 sztuk, według danych przekazanych do KCPU było to 24,08 kg)*. Substancje te występowały w różnych formach, w tym jako kryształy, proszek oraz tabletki. Zabezpieczono również syntetyczne opioidy, m.in. metonitazen (12632 sztuki, według danych prze-

kazanych do KCPU było to 3,5 kg)* w postaci tabletek oraz mieszaniny 5-metyloetodesnitazenu, izotodesnitazenu i protodesnitazenu (234,90 g) w postaci sushu roślinnego. Metadon ujawniano zarówno w postaci cieczy, jak i proszku (odpowiednio 359 ml oraz 3994,58 g, według danych przekazanych do KCPU było to 176 kg)*. W formie płynnej pochodził najczęściej z odsprzedaży preparatów uzyskanych w ramach terapii substytucyjnej, natomiast metadon w postaci proszku był efektem nielegalnej produkcji. Zabezpieczono półsyntetyczne opioidy farmaceutyczne, głównie w formie tabletek zawierających oksykodon (4086 sztuk, według danych przekazanych do KCPU było to 2,18 kg)*, kodeinę (33,25 g, według danych przekazanych do KCPU było to 0,15 kg)*, a także buprenorfinę (4,00 g, według danych przekazanych do KCPU było to 0,23 kg)*. Na polskim rynku narkotykowym obecne są również pochodne benzydiazepin, m.in. alprazolam (51109 sztuk), bromazolam (673 sztuk), klonazepam (12985 sztuk), nordazepam (5 sztuk), flualprazolam (10 sztuk), flubromazolam (72 g) czy flunitrazolam (134 g) najczęściej w postaci tabletek.

* różnice w przedstawionych danych wynikają z odmiennych celów i metod, którymi posługują się wskazane instytucje.

Masa typowych porcji handlowych

W opiniowaniu kryminalistycznym kluczowe znaczenie mają pojęcia porcji (działki) handlowej narkotyku oraz dawki odurzającej, które odnoszą się do odmiennych aspektów obrotu i używania substancji psychoaktywnych. Porcja handlowa oznacza ilość narkotyku oferowaną w jednostkowej transakcji detalicznej, natomiast dawka odurzająca to minimalna ilość substancji zdolna do wywołania określonego efektu farmakologicznego u osoby przyjmującej ją po raz pierwszy. Dawka ta może być podana różnymi drogami, m.in. doustnie, wziewnie, dożylnie, domięśniowo, podskórnie lub przezśluzówkowo (Krawczyk i in., 2004).

W artykule W. Krawczyka i współautorów, opublikowanym w *Problemach Kryminalistyki* w 2004 roku, wskazano, że w Polsce typowe porcje handlowe stymulantów charakteryzowały się wówczas niewielką

masą i wynosiły najczęściej 80–120 mg w przypadku amfetaminy oraz 100–200 mg w przypadku kokainy (Krawczyk i in., 2004). W kolejnych latach na rynku narkotykowym zaszły jednak istotne zmiany, przede wszystkim związane z wahaniami czystości dostępnych substancji. Jak wykazały badania A. Tryndy i A. Duszyńskiej, opublikowane w *Problemach Kryminalistyki* w 2019 roku, spadek czystości amfetaminy doprowadził do pojawienia się znacząco większych porcji handlowych, sięgających 0,5–1 g (Trynda i in., 2019). Dane EUDA potwierdzają te obserwacje, wskazując, że na większości europejskich rynków narkotykowych standardową jednostką detalicznej sprzedaży stymulantów, w tym amfetaminy, metamfetaminy i kokainy stał się 1 gram (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2023a). Jednak w praktyce kryminalistycznej, w przypadku ujawnienia i zabezpieczenia substancji w ilościach mniejszych niż 1 gram, zapakowanych w pojedyncze torebki foliowe z zamknięciem strunowym lub pakiety (foliowe, papierowe, z folii metalicznej itp.) przeznaczone do dalszej sprzedaży lub użycia, za porcję (działkę) handlową uznaje się ilość proszku znajdującą się w jednym opakowaniu jednostkowym.

Dane wykorzystane do przygotowania zestawienia porcji handlowych narkotyków pozyskano z Laboratoriów Kryminalistycznych Komend Wojewódzkich i Komendy Stołecznej Policji oraz z Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji. Na podstawie zgromadzonych informacji opracowano tabelę nr 3, przedstawiającą typowe porcje handlowe narkotyków w Polsce w 2024 roku, z podziałem na poszczególne województwa oraz z wyodrębnieniem danych dotyczących Warszawy.

Natomiast dla prawidłowego ustalenia liczby dawek odurzających potrzebna jest ilościowa analiza materiału dowodowego, polegająca na oznaczeniu zawartości substancji psychoaktywnej, a nie jedynie określeniu jego masy netto. Kluczowe znaczenie ma również specjalistyczna wiedza z zakresu toksykologii i farmakologii. Dopiero łączne uwzględnienie wyników badań chemicznych oraz danych toksykologicznych pozwala na rzetelną ocenę potencjalnej liczby dawek zdolnych do wywołania efektu odurzającego.

Tab. 3. Typowe porcje handlowe wybranych narkotyków w 2024 roku

Region	Amfetamina	Metamfetamina	Kokaina	MDMA	Heroina	Ziele konopi innej niż włókniście	Haszysz	3-CMC	4-CMC	4-MMC	α-PVP
Warszawa	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 g	1 tabletki	0,25 g	0,5 - 1,0 g	1 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,25 g - 0,5 g
Dolnośląskie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	b.d.
Kujawsko-Pomorskie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 g	1 tabletki	0,25 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g
Lubelskie	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	1 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,25 g - 0,5 g
Lubuskie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.	b.d.
Łódzkie	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 g - 1,0 g	0,3 - 1,0 g	1 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1,0 g
Małopolskie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	b.d.	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g - 1,0 g
Mazowieckie	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	0,25 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g
Opolskie	0,5 g - 1,0 g	0,25 g - 0,5 g	1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	0,5 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.	b.d.
Podkarpackie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 - 1,0 g	1 tabletki	0,25 g - 0,5 g	0,5 - 1,0 g	0,5 - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 g
Podlaskie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	1 g	1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	b.d.
Pomorskie	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	b.d.	1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,25 g - 0,5 g
Śląskie	1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	1,0 g	0,5 g - 1,0 g
Świętokrzyskie	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	0,5 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	0,5 - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1 g	b.d.
Warmińsko-Mazurskie	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g	1 tabletki	b.d.	0,5 g - 1,0 g	b.d.	1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.	b.d.
Wielkopolskie	1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g	0,5 g
Zachodniopomorskie	0,5 g - 1,0 g	b.d.	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	b.d.	0,5 - 1,0 g	0,5 - 1,0 g	1 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	b.d.
Polska	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	1 tabletki	0,25 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,5 g - 1,0 g	0,25 g - 0,5 g

*b.d. – brak danych

Podsumowanie

Niniejszy artykuł przedstawia aktualny obraz polskiego rynku narkotykowego na przestrzeni ostatnich kilku lat. Charakteryzuje się on wysoką dostępnością produktów konopi innych niż włókniste, produkcją przede wszystkim amfetaminy, metamfetaminy i pochodnych katynonów oraz stałym pojawianiem się nowych substancji psychoaktywnych. Polska pełni również rolę tranzytową w handlu kokainą i heroiną w UE.

Analiza danych europejskich (m.in. EUDA) pokazuje, iż standardowe porcje handlowe narkotyków tzw. działki mają masy 0,25 g, 0,5g oraz 1 g. Ponadto jako porcję handlową uznaje się również jedną tabletkę zawierającą substancję kontrolowaną, bądź też pojedyncze opakowanie zawierające do 1 g narkotyku.

Zestawienie danych krajowych pozyskanych z policyjnych laboratoriów kryminalistycznych wykazuje jednolitość rynku w skali kraju. Dla większości województw typowe porcje handlowe narkotyków mieszczą się w zakresie 0,5 - 1,0 g. Nieznacznie inne porcje można zaobserwować dla heroiny tj. 0,25 g oraz α -PVP tj. 0,25 - 0,5g.

Porównanie zebranych danych wskazuje, że sytuacja na rynku narkotykowym w Polsce zasadniczo wpisuje się w ogólnoeuropejskie trendy. Mimo to Polska pozostaje w interesującym momencie rozwoju tego rynku. Kluczowe znaczenie będą miały zmiany wynikające z wejścia w życie przepisów Unii Europejskiej regulujących kwestie prekursorów narkotykowych. Na mocy Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2026/314

z dnia 9 lutego 2026 r., od 18 września 2026 r. do kategorii 1 prekursorów zostaną włączone: 3-chloropropiofenon oraz 2-bromo-3-chloropropiofenon (prekursory 3-CMC), 4-chloropropiofenon oraz 2-bromo-4-chloropropiofenon (prekursory 4-CMC), 3-metylopropiofenon oraz 2-bromo-3-metylopropiofenon (prekursory 3-MMC), 4-metylopropiofenon oraz 2-bromo-4-metylopropiofenon (prekursory 4-MMC), a także fenylo-2-nitropropen (P-2-NP), będący prekursorem amfetaminy. Zmiany te znacząco ograniczą dostępność kluczowych związków wykorzystywanych do nielegalnej produkcji syntetycznych chloro- i metylokatynonów oraz amfetaminy. Co istotne już teraz obserwowany jest wzrost liczby likwidowanych laboratoriów produkujących α -PVP. Być może jest to początek procesu dostosowywania się grup przestępczych do nadchodzących zmian prawnych, co będzie miało odzwierciedlenie we wzroście znaczenia substancji, których wytwarzanie nie będzie uzależnione od prekursorów objętych nowymi ograniczeniami.

Podsumowując, dynamiczny rozwój rynku narkotykowego wymusza systematyczne dostosowywanie regulacji prawnych, obejmujące rozszerzanie wykazów substancji kontrolowanych, obejmowanie kontrolą nowych grup związków chemicznych poprzez ich włączanie do części generycznej obowiązujących przepisów oraz aktualizację wykazów prekursorów wykorzystywanych do zabronionego prawem wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych.

Bibliografia

- European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. (2022). *EU Drug Market: Methamphetamine – Production*. Publications Office. https://www.euda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/methamphetamine/europe-as-a-global-producer_en
- European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. (2023a). *EU Drug Market: Amphetamine – Prices and purities*. Publications Office. https://www.euda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/amphetamine/prices-and-purities_en
- European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. (2023b). *EU Drug Market: Cannabis – Production*. Publications Office. https://www.euda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cannabis/production_en
- European Union Drugs Agency. (2025a). *EU Drug Market: MDMA - In-depth analysis*. Publications Office. <https://data.europa.eu/doi/10.2810/9164617>
- European Union Drugs Agency. (2025b). *EU Drug Market: New psychoactive substances – the current situation in Europe*. Publications Office. https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2025/new-psychoactive-substances_en
- Global Initiative Against Transnational Organized Crime. (2025). *Global organized crime index: Poland*. <https://ocindex.net/country/poland>
- Krawczyk, W., Kała, M., Gruza, E., Błachut, D., Tomaszewski, W., Perkowska, I., Sokołowska-Jabłońska, Z., & Lechowicz, W. (2004). Badania narkotyków. Cz. II. *Problemy Kryminalistyki*, nr 243(1), s. 7-23.
- Malczewski, A. (2023). Przestępczość narkotykowa oraz nielegalny rynek narkotyków. *Serwis Informacyjny UZALEŻNIENIA*, nr 1(101). <https://siu.praesterno.pl/artykul/786>
- Russo, F., Vandelli, M. A., Biagini, G., Schmid, M., Luongo, L., Perrone, M., Ricciardi, F., Maione, S., Laganà, A., Capriotti, A. L., Gallo, A., Carbone, L., Perrone, E., Gigli, G., Cannazza, G., & Citti, C. (2023). Synthesis and pharmacological activity of the epimers of hexahydrocannabinol (HHC). *Scientific Reports*, nr 13(1), 11061. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-38188-5>
- Trynda, A., & Duszyńska, A. (2019). Aktualne tendencje dotyczące czystości, działek i cen najbardziej popularnych w Polsce narkotyków. *Problemy Kryminalistyki*, nr 306(1), s. 48–58. <https://doi.org/10.34836/pk.2019.306.2>
- Waluk, E. (2016). *Nowe narkotyki w Polsce – Tendencje, zagrożenia, procedury postępowania*. Główny Inspektorat Sanitarny. https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.gov.pl/attachment/f9335643-23c9-4785-a54a-e0c4c7edb702&ved=2ahUKEwj-h36jq_yQAxWDSvEDHWAKLwAQFnoECAwQAQ&usq=A-OvVaw1Ul1J3YbcVBuxz-kbcbcqR